

مقاله کوتاه

گزارش زنبور پارازیتوئید *Aphidius popovi* از ایران

بهارک خیاط زاده^۱، سید ابراهیم صادقی^۲، هادی استوان^۱، محمود شجاعی^۱، سعید محرمی پور^۳ و

احسان رخشانی^۳

طی بررسی‌های انجام شده در زمینه شناسایی شته‌های رز و روابط میزبانی آنها، زنبور پارازیتوئید (*Aphidius popovi* Stary (1978) (Hym.: Braconidae) از روی شته‌های پارازیته شده جمع‌آوری شده از روی گل محمدی *Rosa damascena* جداسازی گردید. این اولین گزارش از وجود این گونه در ایران می‌باشد. این گونه اولین بار از ازبکستان جمع‌آوری و شناسایی شده است. نمونه‌ها توسط دکتر پیتر استاری از کشور چک شناسایی گردید.

نمونه‌ها در تاریخ ۸۳/۶/۲۴ از مزرعه گل محمدی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع واقع در کیلومتر ۱۱۶ اتوبان تهران-کرج جمع‌آوری گردید. در مجموع ۴ حشره ماده و ۶ حشره نر جمع‌آوری شد. نمونه‌های زنبور در موزه بندپایان منابع طبیعی وابسته به مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع نگهداری می‌شود.

زنبور *A. popovi* گونه‌ای نزدیک به *Aphidius rosae* Hal. و *Aphidius absinthii* Hal. است. اما در این گونه بخش انتهایی R1 بسیار کوتاه بوده و زاویه بین چشم‌های ساده بیش از ۹۰ درجه است. رنگ عمومی بدن در افراد ماده نارنجی مایل به زرد، قسمت فوقانی سر و ناحیه اطراف چشم‌های ساده به رنگ قهوه‌ای تیره، لوب‌های میان و پس‌گرده دارای نقاط تیره، بال‌ها

۱- واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی، تهران.

۲- مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع، صندوق پستی ۱۱۶-۱۳۱۸۵، تهران. (مکاتبه کننده: نگارنده دوم)

E-mail: ebrahim.sadeghi@rifr-ac.ir

۳- دانشجوی دکتری، دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس، تهران.

تاریخ پذیرش: آذر ماه ۱۳۸۴

تاریخ دریافت: خرداد ماه ۱۳۸۴

مات، رگبندی خاکستری روشن، غلاف تخم‌ریز قهوه‌ای مایل به خاکستری. شاخک ۱۶-۱۷ بندی، نخ‌شکل و به قسمت میانی شکم می‌رسد، طول پترواستیگما در بال جلو به اندازه ۳/۵ تا ۴ برابر عرض آن، بخش انتهایی رگ R1 بسیار کوتاه. پروپودئوم تقسیم شده، واجد ۳ تا ۴ مو در هر یک از لوب‌های فوقانی، بند دوم شکم دارای ۱۲ تا ۱۳ شیار در ناحیه جلویی-پهلویی، طول بدن ۲ تا ۲/۶ میلیمتر. افراد نر نسبت به افراد ماده رنگ تیره‌تری داشته و دارای شاخک ۱۹ بندی هستند.

واژه‌های کلیدی: شته رز، پارازیتوئید، *Aphidius popovi* گل محمدی

